

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **H. Ch.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2018, č. j. OAM-1275/DS-PR-P12-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 2. 2019, č. j. 60 Az 71/2018 - 49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátu se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného.

[2] Podle rozhodnutí žalovaného je státem příslušným k přijetí stěžovatele zpět podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), Spolková republika Německo. Žádost o udělení mezinárodní ochrany je podle § 10a (odst. 1) písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), nepřípustná a řízení o udělení mezinárodní ochrany se podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje.

I. Vymezení věci

[3] Z předloženého správního spisu lze zjistit, že dne 10. 10. 2018 byl stěžovatel zadržen při nelegálním pobytu v ČR a posléze dne 11. 10. 2018 zajištěn dle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková. V souladu s čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III mu byly sejmuty otisky prstů a poslány do systému EURODAC. Ze záznamu o výsledku porovnávání otisků prstů vyplynulo, že stěžovatel již požádal o udělení mezinárodní ochrany v Německu dne 1. 6. 2015 a 21. 12. 2016, dne 7. 10. 2016 v Dánsku, dne 9. 2. 2017 a 21. 3. 2017 ve Švýcarsku.

[4] V protokolu o podání vysvětlení ze dne 11. 10. 2018 uvedl, že do Evropy přicestoval v roce 2017 přes moře do Itálie, kde se mu nelíbilo, a proto po čtyřech dnech odjel do Rakouska, kde pobýval rok jako turista. V jiných státech EU nepobýval. Je svobodný, bezdětný. V ČR ani EU nemá žádné rodinné, kulturní, společenské či jiné vazby, nedisponuje žádnými finančními prostředky a jeho zdravotní stav je dobrý. Nic mu nebrání ve vycestování z ČR, do Libye se vrátit nemůže a v Německu nikdy nebyl.

[5] V rámci řízení dle nařízení Dublin III byl se stěžovatelem proveden dne 22. 10. 2018 další pohovor, ve kterém uvedl, že z Libye odešel kvůli válce a do Itálie přicestoval asi v roce 2016, poté pobýval ve Francii a Německu. O mezinárodní ochranu žádal v Dánsku a Německu. K nesrovnalostem ve výpovědi uvedl, že si vše nepamatuje.

[6] Žalovaný považoval výpovědi stěžovatele za silně nevěrohodné pro uvádění neúplných, matoucích či zavádějících informací týkajících se zejména jeho pobytu v jednotlivých členských státech EU s ohledem na výsledky vyhledávání v systému EURODAC. Navíc dle sdělení z Německa vystupoval stěžovatel nejméně pod dalšími šesti identitami.

[7] Krajský soud k námitkám stěžovatele vztahujícím se k nedostatečnému vypořádání čl. 8 - 15 nařízení Dublin III uvedl, že žalovaný sice mohl článkům věnovat větší pozornost, avšak i tak napadené rozhodnutí obsahuje veškeré informace, které správně vedly žalovaného k vyloučení aplikace daných článků. Poukazoval na fakt, že veškerá ustanovení se vztahují k úzce specifikovanému okruhu osob, pro něž jsou tyto články zamýšleny a které by skutečně v důsledku své aplikace mohly způsobit změnu příslušnosti státu, jenž by následně o žádosti o mezinárodní ochranu rozhodoval.

[8] Skutkový stav byl zjištěn bez pochybností v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a to prostřednictvím protokolů o podání vysvětlení či výpisů ze systému EURODAC.

[9] Soud při objasnění závěrů učiněných žalovaným při vydání napadeného rozhodnutí odkazoval na protokol o podání vysvětlení, kde na otázku položenou žalovaným: „*Máte na území ČR či EU nějaké rodinné příslušníky?*“ Odpověděl stěžovatel: „*Nikoho zde v ČR ani v EU nemám.*“, čímž sebe sama vyloučil z aplikace článků 9 - 11 nařízení Dublin III. Stejně tak jako v případě uváděného data narození 12. 10. 1997 (21 let), jež vyloučilo aplikaci článku 8 daného nařízení. Zjištěné postavení státu původu stěžovatele (Libye) ve vztahu k bezvízovému vstupu na území členských států EU, dále absence jiného oprávnění pobývat na kterémkoli území členského státu EU a skutečnost, že stěžovatel na území ČR nepodal žádost o mezinárodní ochranu, završily odůvodněný postup žalovaného při vyloučení zbylých článků nařízení, tj. článků 12 – 15.

pokračování

[10] Není pochyb, že se s články 8 – 15 nařízení Dublin III v obsahu napadeného rozhodnutí žalovaný vypořádal dostatečně a postupoval v souladu s nařízením. V důsledku absence individuálního vyjádření ke každému namítanému článku by zrušení napadeného rozhodnutí bylo považováno za přepjatě formalistické, což nelze považovat za smysluplné. Jelikož stěžovatel navíc neuvedl žádná jím shledaná konkrétní porušení namítaných článků nařízení Dublin III, provedl krajský soud přezkum pouze v obecné rovině. Stěžovatel nesplňoval podmínky pro zařazení ani do jednoho z vymezených okruhů osob obmyšlených ve výše uvedených člancích, a byl rovněž vyloučen z jejich aplikace v řízení o určení státu příslušného k jeho převzetí.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[11] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

[12] Je přesvědčen o přijatelnosti kasační stížnosti, neboť otázka, zda je žalovaný povinen v rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu (resp. řízení týkající se žádosti o přijetí zpět) vypořádat jednotlivá kritéria obsažená v nařízení Dublin III, dosud nebyla plně řešena judikaturou NSS.

[13] Nesouhlasí s názorem krajského soudu, podle něž byla jednotlivá kritéria neaplikovatelnosti čl. 8 - 15 nařízení Dublin III v odůvodnění rozhodnutí žalovaného vypořádána zcela dostatečně.

[14] Opětovně odkazuje na to, že žalovaný se všem kritériím určení příslušného členského státu fakticky nevěnoval, neboť na str. 2 napadeného rozhodnutí jejich neaplikování pouze lakonicky zdůvodnil. Takové odůvodnění však nemůže pro svou zjevnou nepřezkoumatelnost obstát.

[15] Pojetí nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů uvedené např. v rozsudku NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, lze aplikovat i na posouzení rozhodnutí žalovaného. Pro nedostatečnost odůvodnění, zvláště v případě kritérií zakotvených v čl. 10 či 13, nelze správnost odůvodnění vůbec přezkoumat.

[16] Dále opakuje žalobní body – odkazuje na specifika soudního přezkumného řízení ve věcech mezinárodní ochrany, konkrétně bod 19 preambule nařízení Dublin III či přezkum skutkových a právních zjištění soudem s odkazem na rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 27.

[17] Žalovaný nedostatečně odůvodnil své rozhodnutí a zatížil jej tak vadou nepřezkoumatelnosti. Danou vadu nenapravit ani krajský soud, proto je napadený rozsudek nezákonný. Navrhuje zrušit rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalovaného a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

[18] Ve vyjádření žalovaný neshledal důvod pro přijatelnost kasační stížnosti, neboť svým významem nepřesahuje zájmy stěžovatele. Ztotožňuje se s názorem krajského soudu, že odůvodnění obsahuje veškeré informace, které správně vedly správní orgán k vyloučení aplikace čl. 8 – 15 nařízení Dublin III. V daném řízení došlo k individuálnímu posouzení případu stěžovatele jak z jeho strany, tak ze strany krajského soudu. Navrhuje kasační stížnost odmítnout, resp. zamítnout.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[19] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[20] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“.

[21] Jako jeden z možných případů NSS ve zmíněném usnesení uvedl, že o přijatelnou kasační stížnost se jedná, když se kasační stížnost dotýká právních otázek, které dosud nebyly plně řešeny judikaturou NSS. NSS shledal, že judikatorně dosud důsledně neřešil problematiku vypořádání jednotlivých kritérií obsažených v čl. 8 – 15 nařízení Dublin III v řízení o určení příslušného státu v řízení týkající se žádosti o přijetí zpět.

[22] Kasační stížnost není důvodná.

[23] Nejdříve se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného. Pokud by krajský soud přezkoumal nepřezkoumatelné rozhodnutí, zatížil by své rozhodnutí stejnou vadou (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). NSS dospěl k závěru, že obě rozhodnutí splňují kritéria přezkoumatelnosti, jelikož se jedná o srozumitelná rozhodnutí opřená o dostatek důvodů, ze kterých je zcela zřejmé, proč žalovaný i krajský soud rozhodli tak, jak je uvedeno ve výrocích obou rozhodnutí.

[24] Dále se zabýval vypořádáním (ne)aplikovatelnosti článků 8 – 15 nařízení Dublin III.

[25] Stěžovatel v žalobě i kasační stížnosti shodně namítá nedostatečné vypořádání neaplikovatelnosti čl. 8 – 15, poukazuje především na čl. 10 a 13, aniž by blíže uvedl, proč by se na něj právě tyto články měly vztahovat.

[26] Již dříve NSS judikoval (srov. např. nedávné rozsudky NSS ze dne 7. 3. 2019, č. j. 1 Azs 413/2018 - 32, ze dne 5. 4. 2018, č. j. 1 Azs 161/2017 - 17 či ze dne 31. 1. 2017, č. j. 3 Azs 66/2016 - 21), že „za účelem určení příslušnosti členského státu k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, je nutno vždy nejprve přistoupit k hodnocení kritérií (zvláště NSS, pozn.) stanovených v kapitole III, tj. v čl. 7 až 15 nařízení č. 604/2013, a to postupně v pořadí, v jakém jsou uvedena.“. Není tedy pochyb, že kritéria je třeba při stanovení příslušného členského státu hodnotit. Otázkou je, jak rozsáhle, a zda-li vůbec, je žalovaný povinen kritéria v rozhodnutí vypořádat.

[27] Zhodnocení (ne)aplikovatelnosti čl. 8 – 15 nelze chápat tak, že by správní orgány musely každý jednotlivý článek výslovně zdůvodňovat zvlášť. Žalovaný shrnul všechny podstatné údaje pro posouzení jejich (ne)aplikovatelnosti v napadeném rozhodnutí, přičemž následně souhrnně uvedl, že jejich aplikovatelnost vyloučil.

[28] Správní orgán má povinnost zdůvodnit (ne)aplikaci článků 8 – 15 nařízení Dublin III pouze tehdy, dospěje-li sám k závěru, že je nutné některý z článků na daný případ aplikovat, případně jsou-li o jejich užití důvodné pochybnosti. Nevyvstaly-li v průběhu řízení ani důvodné pochybnosti, není nutné, aby své úvahy na dané téma v odůvodnění rozhodnutí výslovně uváděl (obdobně ve vztahu k systémovým nedostatkům rozsudek rozšířeného senátu ze dne 17. 4. 2018,

pokračování

č. j. 4 Azs 73/2017 - 29, č. 3773/2018 Sb. NSS, či ve vztahu k nicotnosti rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2004, č. j. 1 Azs 12/2003 - 48, č. 319/2004 Sb. NSS).

[29] Žalovaný nebyl v napadeném rozhodnutí povinen výslovně zdůvodňovat, proč neaplikuje každý článek kapitoly III nařízení Dublin III. Neměl-li žalovaný tuto povinnost, nemůže být ani žalobou napadené rozhodnutí zatíženo vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Pokud by však stěžovatel v průběhu řízení zmínil jakékoli relevantní informace pro aplikaci čl. 8 – 15 nařízení Dublin III a žalovaný by neodůvodnil, proč se rozhodl daný článek neaplikovat, bylo by jeho rozhodnutí zatíženo nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.

[30] Žalovaný v rozhodnutí uvedl, že „*ve vztahu k určení příslušného členského státu dle kritérií uvedených v kapitole III nařízení Dublin III vyloučil aplikovatelnost čl. 8 – 15.*“

[31] Články 8 -11 se týkají nezletilých a žadatelů, kteří mají na území EU rodinné příslušníky nebo příbuzné, čl. 12 – 14 mají zpravidla umožnit, aby příslušnost k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu připadla členskému státu, který primárně umožnil vstup nebo pobyt žadatele na území členských států EU. Posledním kritérium kapitoly III je žádost o mezinárodní ochranu v tranzitním prostoru mezinárodního letiště (čl. 15).

[32] V nyní posuzování případě nepřicházela aplikace článků 8 - 11 zjevně v úvahu (viz protokol o podání vysvětlení na str. 8 – 11 správního spisu). Neaplikovatelný byl také čl. 12, neboť nebylo zjištěno a stěžovatel ani netvrdil, že by byl aktuálně či v minulosti držitelem povolení k pobytu nebo víza uděleného některým z členských států. Aplikace čl. 13 by přicházela v úvahu, pokud by bylo na základě přímých či nepřímých důkazů dle č. 22 zjištěno, kdy a jak stěžovatel překročil hranice některého členského státu ze třetí země. Stěžovatel uvedl dva různé roky překročení vnějších hranic EU (r. 2016 a 2017), přičemž ze systému EURODAC bylo zjištěno, že první žádost o udělení mezinárodní ochrany podal již 1. 6. 2015 v Německu. Žalovaný vyhodnotil podané informace jako matoucí, neúplné či zavádějící, proto z nich nevycházel. Vzhledem k státu původu stěžovatele (tj. Libye) byl vyloučen i čl. 14. Stěžovatel nepodal na území ČR žádost o mezinárodní ochranu, a to ani v mezinárodním tranzitním prostoru letiště (čl. 15).

[33] NSS se ztotožňuje s posouzením žalovaného. Stěžovatel v průběhu řízení navíc ani netvrdil konkrétní skutečnosti, pro které by se na něj zmíněné články měly vztahovat, a proto nelze proti vypořádání ze strany žalovaného nic namítat. Koriguje pouze tvrzení krajského soudu, že žalovaný mohl článkům věnovat větší pozornost, neboť NSS s ohledem na výše uvedené shledává vypořádání za dostatečné.

IV. Závěr a náklady řízení

[34] Z výše uvedených důvodů soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[35] Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, byť měl ve věci plný úspěch, žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu je soud nepřiznává.

[36] Stěžovateli byl krajským soudem ustanoven zástupce Mgr. Jindřich Lechovský, advokát se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, a to usnesením ze dne 20. 11. 2018,

č. j. 60 Az 71/2018 - 15. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát.

[37] Ustanovený zástupce učinil v řízení před NSS celkem dva úkony právní služby, kterými jsou dvě písemná podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)] spočívající v sepsání kasační stížnosti a dále podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[38] Za sepsání kasační stížnosti náleží zástupci stěžovatele mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu]. Náhrada nákladů řízení se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Ustanovený zástupce je plátcem DPH, proto mu výše odměny byla o částku DPH navýšena.

[39] Za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti NSS zástupci stěžovatele odměnu nepřiznal, neboť dospěl k závěru, že nemohlo mít pro stěžovatele žádný přínos. Důvod, pro který zákon umožňuje ustanovit účastníkovi zástupce, jehož odměnu hradí stát, je zajištění ochrany práv a právem chráněných zájmů i těch účastníků, kteří by sami nebyli schopni hradit si zastoupení právním profesionálem. Stát tedy ustanovenému zástupci hradí odměnu pouze za ty úkony právní služby, které skutečně mohly ochráně těchto práv sloužit. Odporovalo by smyslu a účelu právní úpravy, pokud by ustanovený zástupce mohl úspěšně nárokovat odměnu za libovolný počet úkonů, aniž by byl zřejmý jejich přínos pro zastupovaného účastníka řízení (srov. např. rozsudky NSS ze dne 15. 7. 2010, č. j. 7 Afs 56/2010 - 59, nebo ze dne 12. 7. 2012, č. j. 1 As 98/2012 - 21).

[40] Odůvodněním návrhu na přiznání odkladného účinku byla pouze obecná argumentace právem na spravedlivý proces, která pro přiznání odkladného účinku nepostačuje, a hrozící újma stěžovateli spojená s návratem do Libye, popř. s azylovým řízením v Itálii. Stěžovatel však dle rozhodnutí žalovaného měl být přemístěn (resp. dle č. l. 91 správního spisu dne 27. 11. 2018 již byl přemístěn) do Německa, jako státu příslušného k posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Proti azylovému řízení v Německu však žádné výhrady nevznikly.

[41] Z výše uvedeného plyne, že argumentace uplatněná v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nemohla být stěžovateli přínosná. Za takový úkon ustanovenému zástupci odměna nenáleží.

[42] Zástupci stěžovatele se tedy přiznává odměna v celkové výši 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. srpna 2019

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu